

*Громадська Н. В., магістрант спеціальності «Соціальна педагогіка» НУБіП України, (м. Київ)
Кубицький С. О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті, НУБіП України, (м. Київ)*

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

У статті розкрито аналіз структури і професійних функцій соціального педагога для роботи в сільському соціумі. Проаналізовано напрямки діяльності, соціальні та професійні ролі соціального педагога в умовах діяльності на селі.

Ключові слова: соціальний педагог, сільський соціум, професійна діяльність, напрямки соціально-педагогічної діяльності, професійна функція соціального педагога.

В статтє раскрыто анализ структуры и профессиональных функций социального педагога для работы в сельском социуме. Проанализированы направления деятельности, социальные и профессиональные роли социального педагога в условиях деятельности на селе.

Ключевые слова: социальный педагог, сельский социум, профессиональная деятельность, направления социально-педагогической деятельности, профессиональная функция социального педагога.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сільський соціум має свої специфічні соціокультурні й соціально-економічні характеристики, які визначають особливості професійної діяльності соціального педагога на селі. До таких характеристик, насамперед, відносяться: відносно високий рівень соціального контролю; обмеженість можливостей соціальної інтегрованості особистості в соціальне середовище; обмеженість соціально-статусних і соціально-рольових позицій у процесі соціалізації; висока ймовірність соціального виключення; специфічний розподіл праці; обмеженість соціальних контактів; нестача соціальних інституцій, що впливають на процес соціалізації дітей та молоді тощо.

Місія соціального педагога, що працюватиме в умовах сільського соціуму, благородна, але умови її реалізації далеко не ідеальні. Так, вирішуючи проблеми соціалізації дітей та молоді на селі, вважаючи це своїм професійним обов'язком, з одного боку, і своїм призначенням – з іншого, соціальний педагог в сільському соціумі допомагає своїм клієнтам і сільському середовищу звільнитися від негативних явищ: непродуктивних життєвих позицій, недосконалості суспільних відносин, поведінкових стереотипів, негативних установок, соціальної напруженості й агресії, соціальних страхів тощо. Навчаючи дітей та молодь в сільському соціумі самостійно вирішувати свої проблеми, соціальний педагог допомагає зростанню суспільної свідомості; він використовує свої професійні

та особистісні якості, впливаючи на зростання самосвідомості окремої особистості, сільської спільноти, а значить, цілого суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури дозволив нам виділити авторів, які розглядають суміжні наукові проблеми і складають тому теоретичну основу нашого дослідження. До них відносяться праці, в яких здійснено аналіз соціальних проблем соціуму і сільського соціуму, зокрема до них ми віднесли роботи О.А. Алексєєва, Д.А. Воробйової, Є.С. Мішанова, Г.Г. Сілласте, В.О. Чигрин, А.М. Шатохіна, П.А. Міхеєва та ін. Так, Є.С. Мішанов розглядає сільський соціум в контексті розвитку якості життя сільських мешканців і пов'язує його формування з розвитком сільської інфраструктури. О.А. Алексєєв та Д.А. Воробйова пов'язують соціальні проблеми сучасного пострадянського села з розвитком ринкових відносин в агропромисловому комплексі. У роботі Г.Г. Сілласте подано комплексний аналіз феномена пострадянського сільського соціуму. Особливу увагу науковець звертає на можливості соціального перетворення школи в сільській місцевості як центру соціалізації дитини. В.О. Чигрин розглядає проблеми соціального розвитку сільської молоді в теоретико-методологічному контексті, зазначаючи, що молодь є самостійною соціальною спільнотою в загальному сільському соціумі, що має власні демографічні, соціокультурні й соціалізаційні показники.

Метою нашої статті є розкрити особливості соціально-педагогічної діяльності у сільській місцевості, висвітити основні напрямки діяльності, соціальні та професійні ролі соціального педагога в умовах діяльності на селі.

Виклад основного матеріалу.

Діяльність соціального педагога в сільському соціумі переслідує наступні *цілі*:

- забезпечення, збереження та зміцнення фізичного, психологічного, соціального, морального здоров'я дітей та молоді на селі;

- формування моральної свідомості, моральних якостей, соціально значущих орієнтацій і установок у життєвому самовизначенні, моральної поведінки сільських мешканців;

- створення сприятливих умов сільського мікросередовища для розвитку здібностей та реалізації можливостей особистості, її позитивного потенціалу у соціально корисних сферах життєдіяльності в сільському соціумі, попередження тупикових ситуацій в особистісному розвитку;

- формування потреби у саморозвитку, надання допомоги у самопізнанні, самоствердженні, самореабілітації, самореалізації;

- надання комплексної соціально-педагогічної допомоги і підтримки дітям та молоді у сільському соціумі;

- створення комфортного гуманізованого виховного простору у сільському соціальному середовищі.

Головними *напрямами* діяльності соціального педагога у сільському соціумі вважаємо такі:

- створення соціальних умов, що компенсують несприятливий досвід соціалізації і несприятливі умови життя молоді, що виникають у сільському соціумі;

- надання комплексної допомоги, спрямованої на створення сприятливих соціально-педагогічних умов в освітніх та інших закладах соціальної освіти й виховання, які є в сільській місцевості;

- забезпечення соціально-педагогічної діагностики, корекції, консультування для дітей та сімей груп ризику в сільському соціумі;

- соціально-педагогічна превентивізація і реабілітація дезадаптованих та соціально депривованих дітей та підлітків в умовах села;

- робота з дітьми-інвалідами, з обдарованими дітьми;

- організація спортивно-оздоровчої, дозвілєвої та інших видів соціально активної діяльності дітей та підлітків в реальних умовах життєдіяльності на селі;

- культурно-просвітницька діяльність дітей та молоді села щодо пропаганди та тлумачення здорового способу життя;

- соціально-педагогічні дослідження з метою виявлення соціальних та особистісних проблем сільських дітей та молоді різних вікових груп.

Соціальна педагогіка – це складний, універсальний вид діяльності. Вона потребує від фахівця знань з різних галузей науки і вміння застосовувати їх на практиці.

Соціальний педагог в умовах діяльності в сільському соціумі має виконувати широкий спектр посадових обов'язків. Він повинен:

- *виявляти*: сім'ї та окремих дітей і підлітків у сільському соціумі, які потребують соціального захисту; дітей, підлітків та дорослих, які потребують опіки та допомоги у влаштуванні в лікувальні та навчально-виховні заклади, отриманні матеріальної, соціально-побутової та іншої допомоги;

- *встановлювати*: причини утруднень, конфліктів дітей та молоді на селі, що виникають у навчальній та позанавчальній сфері, у сім'ї та ін.;

- *сприяти*: розв'язанню цих труднощів та конфліктів і гарантувати соціальний захист; спільній діяльності різних громадських та державних організацій і установ по наданню необхідної допомоги групам ризику в сільській місцевості;

- *надавати допомогу* в сімейному вихованні, діяльності педагогічного колективу сільської школи.

- *проводити* психолого-педагогічні та соціально-педагогічні консультації, виховну роботу з неповнолітніми важковиховуваними дітьми на селі.

Рівні здійснення професійної діяльності соціального педагога в умовах сільського соціуму:

- виконання (копіювання чужих зразків виконання діяльності);

- планування (здійснення діяльності за власним уявленням без врахування обставин);

- проектування (здійснення діяльності, виходячи з її системного розуміння).

Напрямки соціально-педагогічної діяльності в умовах сільського соціуму представимо в табл. 1 [7].

Напрямки соціально-педагогічної діяльності в умовах сільського соціуму

1. Вивчення соціально-психологічних цінностей особистості, соціально-педагогічного впливу сільського соціального середовища на зростаючу особистість								2. Організація освітньо-виховних взаємодій з проблемною особистістю, яка потребує допомоги																					
Спостереження		бесіда		опитування експертів		інтерв'ювання		невербальний діагноз		вивчення документів		контент-аналіз		анкетування		відношення участі		підтримка дітей з сімей ризику		сприяння у вирішенні проблеми		співробітництво з сім'єю, школою і громадою		посередництво у особистісній реалізації		слонукання особистості до самоорганізації і самостійності			
3. Соціально-психологічна допомога і підтримка особистості у кризових ситуаціях								4. Корекція відносин, способів соціальної дії, посередництво у творчому розвитку особистості і групи в умовах сільського соціуму																					
виявлення проблеми		відреагування проблеми		вибір програми і плану дій		обговорення шляхів вирішення проблеми		допомога в організації виходу з проблеми		координація зусиль найближчого оточення особистості		створення групи підтримки		моделювання ситуацій для нового досвіду		моделювання сфер успішної діяльності		організація діалогу і співробітництва		організація мікросередовища зі зміненими стосунками		допомога у розблокуванні позитивних емоцій		зміна представлень особистості про своє "Я"		підтримка ініціатив		створення умов для творчості	

Як стверджують науковці, професійна діяльність соціального педагога може бути реалізована у різних сферах та здійснена у різних напрямках. Так, О.В. Безпалько, В.Г. Бочарова, А.Й. Капська та ін. зазначають, що соціальний педагог в Україні може працювати в соціально-педагогічній, правозахисній, просвітницькій, сфері дозвілля, організаційно-методичній,

управлінській та інших сферах діяльності [1, 3, 8].

Соціальний педагог має розгалужену систему функцій, які можуть бути реалізовані в ході професійної діяльності в умовах сільського соціуму. Специфіку реалізації цих професійних функцій саме в таких умовах ми відобразили в табл. 2.

Таблиця 2

Специфіка реалізації професійних функцій соціального педагога у мовах сільського соціуму

Професійна функція соціального педагога	Сутність професійної функції	Специфіка реалізації професійної функції в умовах сільського соціуму
Дослідницька	передбачає вивчення соціальним педагогом особливостей групи, прошарку, особи, а також ступінь і направленість впливу на них макросередовища з тим, щоб визначити «соціальну ситуацію»	вимагає від соціального педагога знання специфіки сільського соціуму та особливостей процесу вивчення його впливу на соціалізацію особливості сільського мешканця

Питання педагогіки

Прогностична	передбачення розвитку подій, процесів, що відбуваються у сім'ї, групі людей, суспільстві та вироблення певних моделей соціальної поведінки.	передбачає вміння прогнозувати розвиток сільського соціуму, виходячи з макро- та мікропоказників з метою формування моделі соціальної поведінки дітей та молоді села
Запобіжно-профілактична	дозволяє передбачити і привести у дію соціально-правові, юридичні, психологічні, соціально-медичні, педагогічні заходи, попередження та подолання негативних явищ, організацію відповідної допомоги особам, які її потребують, забезпечити захист прав сім'ї, жінок, підлітків, дітей, молоді або підтримку груп ризику	визначає необхідність знання специфіки надання соціально-правових, юридичних, соціально-медичних, педагогічних послуг в умовах сільського соціуму, насамперед, за допомогою посередницької діяльності сільського соціального педагога та залучення соціальних партнерів
Правозахисна	полягає в знанні та вмінні використовувати закони і правові акти, які спрямовані на надання допомоги і підтримки дітей та підлітків, їх захист	вимагає від соціального педагога знання нормативно-правових засад соціального розвитку села, та вміння використовувати їх у безпосередній соціально-педагогічній діяльності
Власне педагогічна	передбачає виявлення інтересів та потреб дітей у різних видах діяльності / культурної, спортивно-оздоровчої, технічної та художньої творчості тощо/ і залучення до роботи з ними різних установ, організацій, громадських, творчих та інших спілок, спеціалістів	вимагає від соціального педагога сформованих умінь співпрацювати з педагогічним колективом сільської школи, різними етнічними групами, конфесійними організаціями, установами спорту та дозвілля
Психологічна	передбачає консультування та корекцію міжособистісних стосунків, допомогу у соціальній реабілітації всім, хто її потребує, сприяння соціальній адаптації особистості	вимагає формування навичок психологічної підтримки й супроводу особливих категорій сільських дітей та молоді – інвалідів, сиріт, безробітних, соціально девіантних тощо
Соціально-медична	спрямована на організацію роботи з профілактики здоров'я, на оволодіння першою медичною допомогою, культурою харчування, санітарно-гігієнічними нормами, основами трудотерапії, сприяння формуванню здорового способу життя	спрямована на формування у соціального педагога села знань, умінь і навичок формування здорового способу життя дітей і молоді на селі; вміння співпрацювати з працівниками сільських установ охорони здоров'я, центрами соціальних служб для молоді тощо
Комунікативна	передбачає встановлення контактів з особами, які потребують тієї чи іншої допомоги, підтримки, організації обміну інформацією, сприяння включенню різних інститутів суспільства в діяльність соціальних служб, допомоги у сприйнятті й розумінні іншої людини	вимагає формування у майбутніх соціальних педагогів знань специфіки сфери спілкування у сільському соціумі, традицій спілкувальної сфери, навичок співпраці з особливими соціальними інституціями (сусідства, кумівства, родини)
Посередницька	передбачає встановлення взаємозв'язку та спільної діяльності багатьох громадських, соціальних, державних структур для вирішення проблем дітей та підлітків, а таж соціальних груп ризику	реалізує вміння і навички соціального педагога організувати соціальну взаємодію різних державних, громадських організацій і установ та особи
Морально-гуманістична	своєрідна концентрація всіх інших функцій / надає соціальній роботі високий гуманістичний сенс, гуманістичну спрямованість, створює умови для гідного існування людини, групи, прошарку	вимагає від соціального педагога знань сільського менталітету, нормативно-ціннісної сфери сільського соціуму, знань гуманістичної педагогіки і психології, вміння застосовувати їх засади у практиці діяльності в сільському соціумі

У світовій практиці вважають, що сільський соціум має власні унікальні риси, тому сільські соціальні працівники повинні бути практикаками дуже широкого профілю.

Зокрема, В.Г. Бочарова визначає, що, окрім навичок і умінь, необхідних у роботі з людьми, соціальний педагог повинен знати, як планувати, оцінювати, реалізовувати

програми, яким чином ефективно співпрацювати з державними та громадськими структурами сільської місцевості [3].

Виходячи з особливостей сільської місцевості та враховуючи кваліфікаційні вимоги до соціального педагога можливо визначити зміст та специфіку сільського соціального педагога.

Зміст роботи соціального педагога з молоддю визначається педагогічною спрямованістю. Отже, вся професійна діяльність соціального педагога являє собою комплекс заходів по вихованню, освіті та соціальному захисту особистості у закладах та за місцем проживання.

Однак, як відмічає Г.Л. Єрмоленко [6], вибір заходів соціально-педагогічної роботи не є довільним, а обумовлений аналізом попередньо отриманих даних про сільський соціум.

Тому певний час, особливо на початковому етапі, основною діяльністю соціального педагога є вивчення психолого-медико-педагогічних особливостей представників молоді, соціального мікросередовища, умов життя сімей.

Дану тезу підтверджує В.Л. Березіна що саме в процесі вивчення таких особливостей виявляються інтереси та потреби, труднощі, проблеми, конфліктні ситуації, типології сімей, їх соціокультурний і педагогічний портрет і т.ін. Тому дуже важливе місце в методичному багажі соціального педагога сільського соціуму займає діагностичний інструментарій, який включає в себе як психологічні, так і педагогічні та соціологічні методики, а також роботи дітей та молоді, медичні картки. М.П. Гурьянова вважає, що сільський соціальний педагог повинен використовувати також специфічні методи соціальної роботи, такі як метод соціальної біографії сім'ї, соціальна історія села, діагностика соціального середовища особистості [5].

У сільському соціумі соціальний педагог найчастіше організує та проводить консультації з питань прав та обов'язків, наявних пільг і допомоги, забезпечує соціальну підтримку як для молоді, так і для батьків, використовуючи всю сукупність наявних правових можливостей та засобів. Виявляючи проблеми та труднощі в сфері спілкування, відносин, сім'ї, соціальний педагог диференціює виявлені проблеми та

передає їх на вирішення спеціалістів різного профілю. Таким чином, соціальний педагог виконує посередницьку функцію в установленні контактів між молоддю людиною або сім'єю та спеціалістами-психологами, лікарями, юристами, представниками влади та громадськості. Хочеться відмітити, що для соціального педагога в сільському соціумі дуже важливими є налагоджені зв'язки з різноманітними соціальними службами району, громадськими об'єднаннями, відмінне знання структури та кола обов'язків адміністративних органів, їх місцезнаходження, телефон, адже сільська молодь, як правило, мало інформована про особливості роботи вищевказаних організацій. Тільки за даної умови можливо надати дійсно ефективну допомогу дітям, молоді, сім'ї, котрі потребують опіки та піклування, лікування, відпочинку, працевлаштування, забезпечення житлом, виплатами та іншими видами соціальної допомоги.

Важливе місце в діяльності соціального педагога займає стимулювання та розвиток громадської діяльності молоді, підтримка соціальних ініціатив, заходів, акцій. Основною метою діяльності в плані підтримки соціальних ініціатив є громадянське, духовне та патріотичне виховання молоді.

Зміст професійної діяльності соціального педагога в умовах сільського соціуму неосяжний, адже, як правило, виходить за межі посадових обов'язків. Тому велике значення надається особистості соціального педагога, його професійній компетентності, психологічному гарту та моральним якостям.

Аналіз діяльності сільських соціальних педагогів дозволяє зробити висновок про те, що кандидат на таку посаду повинен у повній мірі мати особисті якості, які відповідають етичному кодексу соціального педагога.

Виходячи з особливостей сільського соціуму, а також враховуючи кваліфікаційні вимоги соціального педагога, можливо виділити такі напрямки його роботи на селі:

- збереження культурних традицій та звичаїв. Етнопедагогіка та народна культура дає потенціал для розвитку молоді особистості;
- організація дозвілля сільських жителів, а особливо молоді. Цей напрям має

на меті організацію дозвілля не тільки школярів, а й працюючої чи непрацюючої молоді. У свою діяльність соціальні педагоги повинні залучати працівників сільських клубів, адміністрацію села, але робота повинна мати не тільки розважальний, але й виховний характер. Треба відмітити, що даний напрямок роботи може мати деякі труднощі, адже сільські жителі важче піддаються організації;

- соціально-педагогічна адаптація шкільної, працюючої та непрацюючої молоді; важливою ланкою є профорієнтаційна робота та допомога по працевлаштуванню;

- просвітницька робота з усіма групами населення;

- формування здорового способу життя, метою якого є профілактика шкідливих звичок, пропаганда здорового способу життя;

- робота з молоддю, яка має особливі потреби (інваліди);

- правова профілактика та просвіта;

- реабілітація і соціальна адаптація дітей з девіантною поведінкою;

- робота з сім'єю, котра включає в себе допомогу опікунським та прийомним дітям, малозабезпеченим, багатодітним і неблагополучним сім'ям;

- робота з творчо обдарованою молоддю, котра дуже актуальна в умовах села, де немає широких можливостей для розвитку різних видів обдарованості;

- налагодження контактів з соціальними інститутами сільського соціуму.

Особливу увагу необхідно звернути на роботу з релігійними конфесіями (парафіями), враховуючи те, що кількість віруючої молоді у наш час збільшується, адже зростає вплив релігійних установ на виховання підростаючого покоління, його моральне становлення.

У силу існуючого дефіциту кваліфікованих спеціалістів соціальної сфери, соціальному педагогу часто доводиться суміщати обов'язки соціального педагога та соціального працівника.

У найвіддаленіших пунктах сільської місцевості соціальний педагог буде вимушений працювати не тільки з молоддю, а й з усіма верствами населення, також вирішувати проблеми громадського життя, бути провідником соціальної політики держави.

Сільський соціальний педагог працює в

локальній соціальній групі, де люди знають один одного, де велике значення мають народні звичаї, традиції, громадська думка, церква, авторитет поважних жителів. Тому О.Г. Севан вважає, що тільки знання особливостей місцевого життя, їх дотримання та вміння ними користуватися в соціально-педагогічній роботі допоможе соціальному педагогу успішно адаптуватися в сільському середовищі [7].

Сучасний соціальний педагог вимушений діяти на фоні бідної соціальної сфери села, загострення соціальних проблем. Він працює в умовах зниження соціальної активності людей, втрати багатьох культурно-просвітницьких традицій роботи в селі, посилення дезінтеграційних процесів, збільшення зайнятості людей в особистому підсобному господарстві. В даній ситуації допомагати успішній соціалізації молоді може людина, котра добре знає життя, побут, специфіку сільських жителів. Практика доводить, що соціальним педагогом може ефективно працювати сільський житель, котрий добре знає традиції даного соціуму.

Специфікою роботи сільського соціального педагога є вміння налагоджувати відносини, співробітничати з місцевою владою, громадськими об'єднаннями, державними службами району, дорослими та дітьми. Тому соціальний педагог повинен бути вмілим організатором, котрий об'єднує людей для досягнення завдань соціального виховання та соціальної роботи [7].

За практичними дослідженнями вчених Росії та Білорусії, у селах та селищах міського типу економічно ефективною є педагогічно доцільна робота соціально-педагогічної служби, котра створена на базі школи чи клубу, до складу якої входить декілька соціальних педагогів різної спеціалізації, психолог, медпрацівники, представники громадських організацій. Робота соціальних педагогів може бути організована як основна, по сумісництву чи на громадських засадах.

Хоча для сільського соціуму професія соціального педагога є новою, спираючись на вітчизняний та закордонний досвід, можливо прогнозувати не тільки особливу місію соціального педагога на селі, але й передбачати результати його педагогічного впливу.

Сучасний сільський соціальний педагог є представником сільської інтелігенції, продовжувачем традицій громадської

діяльності, в якій завжди брали участь сільські лікарі, вчителі, працівники культури. Витоки професійної діяльності сучасних соціальних спеціалістів ідуть з просвітницької діяльності сільських вчителів дореволюційного періоду, земських діячів, священників і т.ін. [3].

Соціальний педагог сучасності інтегрує у власній професії колективний досвід сільської інтелігенції, яка займалась соціалізацією жителів периферії.

Саме проблема духовності сільського соціуму визначає особливу роль соціального педагога в житті села, адже, виступаючи організатором соціально значимої діяльності дітей, молоді, дорослих, одночасно збагачує духовний світ сільських жителів.

Висновки. Здійснений нами аналіз структури і професійних функцій соціального педагога, якими він має бути

наділений для роботи в сільському соціумі, дав можливість виокремити особливості професійних функцій соціального педагога (дослідницької, прогностичної, запобіжно-профілактичної, правозахисної, власне педагогічної, психологічної, соціально-медичної, комунікативної, посередницької, морально-гуманістичної) в їх реалізації в умовах сільського соціуму. Наголошено на особливій значущості посередницької функції соціального педагога на селі у зв'язку з необхідністю залучення до соціально-педагогічної діяльності соціальних партнерів – центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, установ охорони здоров'я, органів внутрішніх справ тощо. Проаналізовано головні функції, напрямки діяльності, соціальні й професійні ролі соціального педагога в умовах діяльності на селі.

Література

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.В. Безпалько. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.
2. Березина В. Л. Социально-педагогическая работа в школе / В. Л. Березина // Воспитание школьников. – 1994. – № 5. – С. 2-3.
3. Бочарова В. Г. Педагогика социальной работы / В. Г. Бочарова – М. : SYR-Аргус, 1994. – 256 с.
4. Васильев И. И. Служение (заметки о сельской интеллигенции) / И. И. Васильев // Дорогами России. – М., 1994. – 110 с.
5. Гурьянова М.П. Сельская школа и социальная педагогика : пособие для педагогов / М.П. Гурьянова. – Минск : Амалфея, 2000. – 448 с.
6. Ермоленко Г. Л. Социальный педагог в школе / Г. Л. Ермоленко // Воспитание школьников. – 1994. – № 2. – 25 с.
7. Лапа О. В. Методичні рекомендації до курсу «Основи практичної роботи соціального педагога в сільському соціумі» / О. В. Лапа. – К., 2006. – 54 с.
8. Технології соціально-педагогічної роботи: [навч. посіб / за заг. ред. проф. А. Й. Капської]. – К., 2000. – 372 с.

Gromadskaya N. Undergraduate

Kubitskiy S. candidate of pedagogical sciences, associate professor

FEATURES OF SOCIAL AND EDUCATIONAL ACTIVITIES IN THE COUNTRYSIDE

In the article the analysis of the structure and functions of professional social work educator in rural society. Analyzed activities, social and professional role of the teacher in terms of social activities in the village.

Analysis of the structure and functions of professional social workers, which it should be vested to work in rural society, made it possible to distinguish the features of the professional features of social pedagogy (research, predictive, preventive, preventative, remedial, strictly pedagogical, psychological, social, medical, communication, mediation, moral and humanistic) in their implementation in terms of rural society. Emphasized in particular the importance of mediation functions of social pedagogy in rural areas because of the need to attract social and educational activities of the social partners - social services for families, children and youth, health institutions, police and others. Analysis of key functions, activities, social and professional role of the teacher in terms of social activities in the village.

Keywords: social worker, rural community, professional activity, for the social and educational activities, professional function of the social educator.